

Резолюція Асоціації правників України за результатами конференції IP UKRAINE NOW 2021

29 жовтня 2021 року Асоціацією правників України вже в'яте було проведено конференцію IP UKRAINE NOW 2021, участь в якій взяли представники законодавчої, виконавчої, судової гілок влади, адвокатських об'єднань, бізнесу, громадськості, а також міжнародні експерти.

Під час заходу було відзначено, що протягом останніх років відбулися певні позитивні зміни на шляху розвитку інституту права інтелектуальної власності в Україні.

Зокрема, мова йде про передбачення в системі судоустрою Вищого суду з питань інтелектуальної власності; внесення змін до законодавства України щодо створення Національного органу інтелектуальної власності; запуск нового Митного реєстру об'єктів права інтелектуальної власності, які охороняються відповідно до закону та ін.

Разом з тим, за результатами конференції IP UKRAINE NOW 2021 Асоціація правників України хоче звернути увагу на наступні проблемні аспекти, які необхідно вирішити:

1. Для ефективного захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності в Україні має якнайшвидше запрацювати Вищий суд з питань інтелектуальної власності (ВСІВ). Ця сфера суспільних відносин є вкрай специфічною і, як наслідок, окрім юридичних аспектів, суддя має володіти відповідними технічними знаннями. Відсутність вказаного спеціалізованого суду призвела до появи різної судової практики у аналогічних справах про захист об'єктів інтелектуальної власності.

Необхідність завершення конкурсу та фактичного початку роботи IP-суду констатована:

- у пункті 4.1.3 Стратегії розвитку органів правосуддя та конституційного судочинства на 2021-2023 роки, затвердженої Указом Президента України від 11 червня 2021 року № 231/2021;
- у пункті 291 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про судоустрій і статус суддів»;
- у пункті 6.4 Проекту Національної стратегії розвитку сфери інтелектуальної власності.

Запуск ВСІВ також буде позитивним сигналом для західних партнерів в частині фактичної реалізації судової реформи, зокрема:

- США, оскільки Україна перебуває в «чорному списку» 301 Торговельного представництва США щодо захисту інтелектуальної власності;
- Великої Британії, оскільки її уряд підтримував реалізацію проекту надання технічної допомоги у створенні ВСІВ в Україні, у межах якого учасники конкурсу вже пройшли відповідну підготовку.

ГЕНЕРАЛЬНІ ПАРТНЕРИ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ В 2021 РОЦІ

AEQUO

AVELLUM

AVERLEX

ARIO

ASTERS

VB' PARTNERS
law firm

ЮРИДИЧНЕ БЮРО
ЕГОРОВ
ПУТІНСКИЙ
АФАНАСЬЕВ
І ПАРТНЕРИ

HILLMONT
PARTNERS

G
A A

ПАРТНЕРИ
АЛЕКСЕЕВ
БОЯРЧУКОВ
ТА ПАРТНЕРИ

SLS LAW FIRM
GROUP

LCF

MORIS

SAYENKO
KHARENKO

Sokolovskiy
and Partners

КУШНИР, ЯКИМ'ЯК ТА ПАРТНЕРИ
ЮРИДИЧНА ФІРМА

І навпаки, подальше відтермінування початку роботи ІР-суду засвідчить нашу неготовність до реалізації вимог власного законодавства та небажання прогресу у сфері захисту прав інтелектуальної власності як елементу інтеграції до міжнародної спільноти з її високими стандартами у цій сфері. Подальше гальмування запуску ІР-суду може звести нанівець проведenu роботу по організації конкурсних процедур і змарнувати значні бюджетні кошти, які уже були витрачені на ці цілі.

Асоціація правників України звертається до всіх суб'єктів, від яких залежить вирішення питань щодо фактичного початку роботи ІР-суду, і передусім до Уряду, з проханням передбачити у Державному бюджеті України на 2022 рік видатки, необхідні для початку роботи ІР-суду.

Асоціація правників України вважає, що засади організації та діяльності Вищого суду з питань інтелектуальної власності могли б бути визначені в спеціальному законі, на зразок Вищого антикорупційного суду. Це б дало змогу врегулювати статус вказаного спеціалізованого суду більш чітко і вичерпно.

2. Доцільним є забезпечення ефективного функціонування всіх органів, які уповноважені здійснювати державне управління сферою інтелектуальної власності. Зокрема, варто якнайшвидше провести конкурсний відбір на посаду керівника Національного органу інтелектуальної власності (далі - НОІВ), а також затвердити та зареєструвати зміни до Статуту НОІВ.

Окрім цього, дуже важливо, щоб Міністерством економічного розвитку було розроблено усі підзаконні акти, які необхідні для ефективного виконання НОІВ покладених на нього функцій.

3. Асоціація правників України пропонує внести зміни до законодавства, що стосується регулювання питання недобросовісної конкуренції. Зважаючи на розвиток суспільних відносин, вважаємо, що недобросовісною конкуренцією мають визнаватися не лише протиправні дії щодо товарів, але і щодо послуг, зокрема тих, які надаються онлайн.

Також хочемо зазначити на необхідності закріплення на законодавчому рівні принципу «балансу вірогідностей», як стандарту доказування у справах, які розглядає Антимонопольний комітет України.

4. Система захисту прав інтелектуальної власності митними органами під час митного оформлення товарів потребує подальших змін.

Перш за все, варто зазначити, що у процес виявлення товарів, які порушують права інтелектуальної власності, включились не усі митниці Державної митної служби. А наявні припинення стосуються переважно незначних партій товарів, які переміщуються, здебільшого, в багажі подорожуючих, або в поштових відправленнях. Це зумовлено як неналежною інституційною спроможністю митних органів, так і недостатньою наповненістю Митного реєстру об'єктів права інтелектуальної власності, які охороняються відповідно до закону.

Вважаємо, що для покращення ситуації митницям Держмитслужби необхідно зосередитись на припиненнях саме масштабних партій товарів (у декілька тисяч штук товарів повсякденного вжитку, або малі партії дороговартісних товарів, таких як айфони або коштовні годинники), що порушують права інтелектуальної власності, які мають знищуватись за статтею 401 МКУ. У разі незгоди власника товарів на знищення, для підтвердження порушення прав інтелектуальної власності, належним доказом мають бути висновки щодо ознак оригінальності чи контрафактності продукції самого правовласника чи його уповноваженого представника.

Також Асоціація закликає і надалі розвивати систему аналізу ризиків, які можуть свідчити про переміщення через митний кордон України контрафактних чи підроблених товарів.

Окрім цього, Асоціація вважає, що необхідно внести зміни до законодавства і забезпечити кращі гарантії захисту процесуальних прав правовласників під час розгляду судом справ про

переміщення товарів через митний кордон України з порушенням прав інтелектуальної власності. А саме правовласники повинні мати можливість брати участь в судовому розгляді справ щодо порушення митних правил, щоб контрафактний товар, у кінцевому результаті, був таки знищений.

Асоціація наголошує, що контрафактний товар повинен бути саме знищений, а не випущений на ринок, як це дозволяє зробити пункт 8 статті 243 Митного кодексу України. Тому санкцію статті 476 МКУ необхідно доповнити нормою про те, що товари, які переміщуються через державний кордон з порушенням права інтелектуальної власності підлягають не лише конфіскації, як це передбачено зараз, але і знищенню.

Також звертаємо увагу, що процедури розміщення контрафактних товарів на митних складах та їх подальше знищення повинні бути простими для виконання, а саме: з можливостями акумулювання (зберігання) контрафактної продукції на митних складах, з метою подальшого знищення значних партій товарів одного виду та можливості знищення товарів не в регіоні відповідальності митниці, яка здійснила призупинення, у разі відсутності необхідного підприємства-знищувача в цьому регіоні.

Що стосується позитивного результату застосування прикордонних заходів, то головним мірилом ефективності роботи митників має бути масштабність (кількість та вартість) призупинених контрафактних товарів та факт їх знищення.

5. Асоціація правників України звертає увагу на те, що для ефективного регулювання інституту права інтелектуальної власності слід використовувати кращі практики, які запроваджуються в інших країнах, зокрема щодо спеціального та пільгового регулювання екологічних об'єктів інтелектуальної власності. Для прикладу, у США заявки про реєстрацію екологічно чистих технологій розглядаються за прискореною процедурою. Вважаємо, що такі зміни могли б бути імплементовані і в національне законодавство і призвели б до створення об'єктів, використання яких не буде завдавати шкоди навколишньому середовищу.

**З повагою,
Голова Комітету АПУ
з інтелектуальної власності**

Олександр Мамуня